

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausuntopyyntöne 25.3.2015 Dnro LVM/1503/03/2013.

Tukesin lausunto hallituksen esitysluonnoksesta ajoneuvolain ja tieliikennelain muuttamiseksi sekä muutosehdotuksista VN asetuksiin ajoneuvojen rakenteesta ja varusteista sekä käytöstä tiellä:

Käsillä olevassa ehdotuksessa hallituksen esitykseksi tieliikennelain muuttamiseksi ehdotetaan, että sellaisiin jalankulkua avustaviin tai korvaaviin liikkumisvälineisiin, joiden sähkömoottorin teho on enintään 1 kilowattia ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 15 kilometriä tunnissa, silloin, kun niitä kuljetetaan kävelynopeudella, sovelletaan jalankulkijoita koskevia liikennesääntöjä.

Vastaavasti sellaisiin jalankulkua avustaviin tai korvaaviin liikkumisvälineisiin, joiden rakenteellinen nopeus olisi 15 - 25 km/h ja joiden sähkömoottorin teho on enintään 1 kilowattia, sovellettaisiin polkupyöräilijöitä koskevia liikennesääntöjä.

Ehdotuksessa tieliikennelain 45 §:ää muutettaisiin seuraavasti:

45 § Jalankulkua avustavan tai korvaavan liikkumisvälineen käyttö

Pyörätuolia tai muuta vastaavaa moottoritonta apuvälinettä käyttävään henkilöön sovelletaan jalankulkijoita koskevia säännöksiä.

Sama koskee henkilöä, joka kävelynopeudella kuljettaa käsikäyttöistä tai sellaista jalankulkua avustavaa tai korvaavaa liikkumisvälinettä, jossa on enintään 1 kilowatin tehoinen sähkömoottori ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 15 kilometriä tunnissa

Uusi 45 a § Kevyen sähköajoneuvon käyttö

Kevyen sähköajoneuvon kuljettajaan sovelletaan polkupyöräilijää koskevia liikennesääntöjä. Sellaista itsestään tasapainottuvaa kevyttä sähköajoneuvoa, joka pysyy tasapainossa myös silloin kun ajoneuvo ei liiku tai siinä ei ole kuljettajaa, saa kuitenkin kuljettaa jalkakäytävällä, jos nopeus on sovitettu kävelijöiden mukaiseksi. Ajoneuvon kuljettajan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku ja tarvittaessa väistettävä.

Ehdotetut pykälämuutokset jättävät nyt epäselväksi sen, mitä säännöksiä (jalankulkijoiden vai polkupyöräilijöiden) sovelletaan silloin, kun 45 §:ssä tarkoitettua liikkumisvälinettä käytetään kävelynopeutta nopeammalla vauhdilla, sillä 45 §:ssä tarkoitettu liikkumisväline ei olisi ehdotuksen mukaan ajoneuvo. Normaali, rauhallinen kävelynopeus on aikuisilla 4-5 km/h ja reipas kävelyvauhti 6-8 km/h. Tukes toivoo säännösehdotuksia täsmennettäväksi tältä osin.

Ehdotetun lainmuutoksen myötä on mahdollista, että sekä ehdotettujen 45 §:n että 45 a §:n mukaiset liikkumisvälineet ja ajoneuvot tulevat yleistymään liikenteessä, erityisesti jalkakäytävillä, merkittävästi. Tämä voi olla merkittävä muutos suomalaiseen liikennekulttuuriin. Tällaisten liikkumisvälineiden määrän kasvulla voi olla vaikutuksia liikenteen turvallisuuteen niin uusien liikkumisvälineiden käyttäjien, jalankulkijoiden, pyöräilijöiden kuin autoilijoidenkin kannalta.

Liikenneturvallisuuden varmistamiseksi ja onnettomuuksien ennaltaehkäisemiseksi sekä niistä syntyvien henkilövahinkojen rajoittamiseksi Tukes ehdottaa harkittavaksi polkupyöräilijöitä koskevien liikennesääntöjen soveltamista myös liikkumisvälineiden kuljettamiseen kävelynopeutta suuremmalla nopeudella aina, eikä ainoastaan silloin, kun ajoneuvon rakenteellinen nopeus ylittää 15 km/h. Tämä myös mahdollistaisi tieliikennelakia valvovan viranomaisen tehokkaamman puuttumisen tilanteisiin, jossa liikkumisvälineellä mahdollisesti aiheutetaan vaaraa (esimerkiksi kuljettajan päihtymystilan vuoksi) ilman, että ko. viranomaisen tulisi ensin selvittää välineen rakenteellisen nopeuden tai moottoritehon perusteella, sovelletaanko sen käyttämiseen polkupyöräilijöitä vai jalankulkijoita koskevia säännöksiä.

Lisäksi voidaan olettaa, että henkilöt, jotka käyttäisivät tällaisia liikkumisvälineitä kävelynopeutta nopeammin, käyttäisivät niitä huvia vuoksi eivätkä päivittäin liikuntaa avustavina välineinä. On mahdollista, että suuremmasta nopeudesta ja kokemattomuudesta välineen käsittelyssä johtuen nämä vapaa-ajan käyttäjät olisivat myös alttiimpia liikkumisvälineen käytöstä aiheutuville onnettomuuksille. Siksi tieliikennelain 90 §:n mukainen polkupyöräilijöitä koskeva henkilönsuojainten käyttökehoitus tulisi voida ulottaa myös hui- ja vapaa-ajankäytössä oleviin liikkumisvälineisiin. Lainkohta ei ole sanamuodoltaan ehdoton, joten Tukes ei näe tarvetta sen muuttamiseen tai erillisen poikkeuksen tekemiseen avustavien liikkumisvälineiden osalta.

Polkupyöräilijöihin ulottuvien liikennesääntöjen ulottaminen koskemaan kävelynopeutta nopeammin kuljetettavia liikkumisvälineitä (esim. segwayt ja vastaavat liikkumisvälineet) voitaisiin toteuttaa lisäämällä 45 §:n kolmas momentti, joka myös poistaisi epäselvyyden siitä, kumpia säännöksiä tällaisessa tapauksessa sovelletaan. Ehdotamme lisättäväksi 45 §:n kolmannen momentin: Kuljettaessa edellä 2 momentissa tarkoitettua sähkömoottorilla varustettua liikkumisvälinettä kävelynopeudella suuremmalla nopeudella, sen kuljettajaan sovelletaan polkupyöräilijää koskevia liikennesääntöjä. Liikkumisvälinettä saa kuitenkin kuljettaa jalkakäytävällä, jos nopeus on sovitettu kävelijöiden mukaiseksi. Muun, kuin 1 momentissa tarkoitetun liikkumisvälineen kuljettajan on annettava jalankulkijalle ja 1 momentissa tarkoitettua liikkumisvälinettä käyttävälle henkilölle esteetön kulku ja tarvittaessa väistettävä.

Pääjohtaja

Kimmo Peltonen

Johtaja

Juha Karjalainen

Lisätietoja lausunnosta antavat tuoteturvallisuuspäällikkö Jaakko Kuustonen puh. 029 5052 140 ja lakimies Pipsa Korkolainen puh. 029 5052125. etunimi.sukunimi@tukes.fi.